

REGISTER OBMOČIJ TERITORIALNIH ENOT — ROTE; EVIDENCA HIŠNIH ŠTEVILK-EHIŠ (OPERATIVNA NAVODILA)

U nastojanjima da geodetskoj službi a posebno općinskim organima uprave nadležnim za geodetsko katastarske poslove kao neposrednim izvršiteljima u SR Sloveniji, približi materiju uvođenja jedinstvene evidencije o teritorijalnim jedinicama, Republička geodetska uprava SR Slovenije u zajednici s Zavodom SR Slovenije za statistiku izdala je u 1988. godini vrlo praktičnu i ukusno opremljenu priručnu publikaciju: Register območij teritorijalnih enot-ROTE; Evidenca hnišnih številka-EHIŠ: (Operativna navodila).

Za izradu i izdavanje navedene publikacije odgovorni su: Božo DEMŠAR dipl. inž. geod. direktor Republiške geodetske uprave SR Slovenije i Tomaž BANOVEC dipl. inž. geod. direktor Zavoda SR Slovenije za statistiku. Neposrednu obradu tematike izvršila je s širokim krugom suradnika i stručnjaka dipl. inž. geod. Božena LIPEJ.

Publikacija obrađuje tematiku evidencije i organizacije teritorijalnih jedinica s kojom je geodetska struka a ponajviše geodetska služba u cijeloj Jugoslaviji neposredno vezana. Opisani radovi i materija predstavljaju radna područja za koja je naša struka i služba profesionalno i egzistencionalno vezana, pa prema tome i u tom smislu uvijek jednako zainteresirana.

Smatram da navedena publikacija, kao metodološki materijal, ima odnosno trebao bi imati, opće jugoslavenski značaj za cijelu geodetsku službu pa bi ga u tom smislu trebale prihvatiti u svoj program aktivnosti sve republičke i pokrajinske a posebno općinske geodetske službe.

M. Božičnik

K. Schnädelbach/H. Ebner (Hrsg.)

INGENIEURVERMESSUNG 88

Izdavačka kuća Ferd. Dümmler's Verlag u Bonnu objavila je krajem 1988. godine komplet od 2 knjige pod nazivom »Ingenieurvermessung 88« (Inženjerska geodezija 88), izdavača K. Schnädelbacha i H. Ebnera. Obadje knjige nose oznake ISBN 3-427-78081-3 odnosno ISBN 3-427-78091-1, a sadrže na ukupno 792 stranice 60 referata koji su bili podneseni na X. internacionalnom kursu za inženjersku geodeziju, održanom 12—17. rujna 1988. godine na Tehničkom Sveučilištu u Münchenu. Cijena pojedine knjige iznosi 58 DM.

Ovaj deseti po redu kurs iz područja inženjerske geodezije nastavlja se na čitav niz takovih skupova geodetskih stručnjaka, započet još 1953. godine u Münchenu kao »Internacionalni kurs za geodetska mjerenja dužina« pod vodstvom prof. dr. M. Kneißla. U skladu s tradicijom, i podnošeni referati ovog zadnjeg kursa daju aktuelni pregled stanja nauke i tehnike u području inženjerske geodezije i naznačuju smjernice budućeg razvoja.

Svi su prilozi raspoređeni u 5 tematskih područja, i to:

- A) Instrumenti i prikupljanje podataka (razvoj instrumenata, mjerna tehnika, mjerni sistemi i automatizacija),
- B) Sistemi obrade i interpretacija (matematički modeli, numerička i grafička obrada podataka, prostorni informacijski sistemi), koji čine sadržaj prve knjige, dok druga obuhvaća
- C) Visokogradnja i gradnja postrojenja (zadaci i problemi pri projektiranju, geodetsko-tehničke osnove, postupci kod građenja, katastar tih objekata),
- D) Niskogradnja i gradnja podzemnih objekata (zadaci i problemi pri projektiranju, geodetsko-tehnički i geotehnički postupci, katastar tih objekata), i
- E) Kontrola okolnog prostora i građevinskih objekata (zadaci i problemi, specijalni mjerni postupci i postupci uređenja, obrada, interpretacija).

Treba istaći da je u okviru tematskog područja E publiciran i jedan rad iz Jugoslavije, prezentiran na tom skupu, naime Ninkov, T., Ivović M.: Automation of data collection and processing (Automatizacija prikupljanja i obrade podataka).

Kako u ove dvije knjige publicirani materijal predstavlja za geodetskog stručnjaka, ne samo mogući poticaj za njegovu stručnu i znanstvenu djelatnost, nego mu može eventualno pružiti i vrlo korisnu pomoć pri rješavanju različitih zadataka iz prakse, to se ove dvije nove knjige iz područja inženjerske geodezije svesrdno preporučuju i najširem krugu naših geodetskih stručnjaka.

Z. Kapović, T. Bašić

E. Baumann

VERMESSUNGSKUNDE Lehr— und Übungsbuch für Ingenieure

Zapadnonjemačka izdavačka kuća Dümmler Verlag iz Bonna izdala je 1988. godine drugo prošireno izdanje druge knjige (Band 2) »Vermessungskunde« (Praktična geodezija) s podnaslovom »Lehr— und Übungsbuch für Ingenieure« (Udžbenik i vježbenica za inženjere» autora prof. dr ing. E. Baumann. Udžbenik ima 120 stranica, nosi oznaku ISBN 3-427-79052-5 a cijena mu je 34,80 DM.

Naslov i podnaslov knjige jasno ukazuju na njenu namjenu. U knjizi su na jednostavan i pristupačan način, uz praktične primjere i slike, prikazane metode određivanja točaka u položajnom i visinskom smislu. Gradivo knjige podijeljeno je na 11 poglavlja (od 13. do 23. poglavlja), koja se nadovezuju na prvih 12 poglavlja prve knjige. To su:

13. Izjednačenje posrednih mjerenja
14. Mjerenje pravaca i kutova
15. Optičko mjerenje dužina
16. Klasična tahimetrija
17. Elektroničko mjerenje dužina
18. Indirektna mjerenja
19. Poligoniranje
20. Trigonometričko mjerenje visina
21. Trasiranje s klotoidama
22. Transformacija koordinata u ravnini
23. Određivanje točaka trilateracijom i triangulacijom

Kao što je iz pregleda sadržaja vidljivo autor u knjizi obrađuje klasične metode određivanja položaja i visina točaka.

Kako se pomoću matrica, koje je 1952. godine Gotthard uveo u račun izjednačenja, mogu veliki sustavi jednadžbi kratko i pregledno prikazivati, a kasnije uz odgovarajući softver i brzo obraditi na elektroničkom računalu autor odmah na početku knjige daje osnovna pravila matričnog računa primjenjujući ga na izjednačenje nivelmanske mreže metodom posrednih mjerenja. Ovim poglavljem je u biti zaokružena cjelina o geometrijskom nivelmanu, koji je obrađen u prvoj knjizi.

Slijede poglavlja o metodama mjerenja pravaca, horizontalnih i vertikalnih kutova, dužina, te načina određivanja koordinata na osnovi poligoniranja, transformacija, odnosno trilateracije i triangulacije. Posebna pažnja poklonjena je izvorima pogrešaka i njihovom utjecaju na direktno mjerene veličine, uz praktične upute kako ih izbjeći ili eliminirati u toku samog procesa mjerenja. Isto tako data je i točnost posredno računatih veličina u ovisnosti o metodi njihovog određivanja.

Poglavljia o trigonometričkom mjerenju visina, tahimetriji i trasiranju s klotoidama daju, zajedno sa ostalim poglavljima prve i druge knjige, jednu zaokruženu cjelinu na području praktične geodezije.

Posebnu vrijednost ove knjige čine karakteristični praktični primjeri vezani uz pojedina poglavlja, koji inženjeru geodezije olakšavaju primjenu navedenih teoretskih postavki u praksi.

B. Capek

G. Eichhorn

SUMMARY OF REPLIES TO QUESTIONNAIRE ON LAND INFORMATION SYSTEMS

Evropska organizacija za eksperimentalna fotogrametrijska istraživanja (OEEPE) bavi se, preko svoje Komisije V, i problematikom zemljišnih informacijskih sustava (Commission V — Land Information Systems). Komisija je osnovana 1984. godine, a njen predsjednik je prof. dr inž. G. Eichhorn sa Visoke tehničke škole u Darmstadtu. U svom radu komisija je, među ostalim, sprovela i anketu o zemljišnim informacijskim sustavima. Anketa je sprovedena među državama članicama OEEPE-a. To su: Austrija, Belgija, Švicarska, Savezna Republika Njemačka, Francuska, V. Britanija, Italija, Norveška, Nizozemska, Švedska i Finska. Rezultati ankete objavljeni su u publikaciji pod naslovom »Summary of replies to questionnaire on land information systems«, OEEPE, Official Publication No 20, July 1988 (Pregled odgovora na upitnik o zemljišnim informacijskim sustavima).

Anketom su tražene informacije o podacima vezanim za zemljište, a prikupljenim i pohranjenim u digitalnom obliku. Zbirke takvih podataka nužna su pretpostavka za formiranje zemljišnih informacijskih sustava. Traženi su podaci o ovih 16 tema:

1. Digitalni modeli reljefa
2. Hidrografski podaci (rijeke, jezera, obalna linija mora, itd.)
3. Infrastrukturni podaci (ceste, željezničke pruge, itd.)
4. Upotreba zemljišta (šume, gradska područja, poljoprivredno zemljište, itd.)
5. Podaci o okolini (oštećenja poljoprivrednih kultura i šuma, itd.)
6. Ekološki podaci (rezervati, nacionalni parkovi, itd.)
7. Geološki podaci
8. Podaci o tlu (tip, vlažnost, itd.)
9. Klimatski podaci (temperatura, itd.)
10. Opskrba energijom/vodom (električni vodovi, vodovodi, rezervoari, itd.)
11. Sanitarni uređaji (odlagališta otpadaka, itd.)
12. Komunikacije (telefonske linije, pošte, radio/TV stanice, itd.)
13. Pravni podaci (granice naselja, općina, države, broj stanovnika, itd.)
14. Administrativni podaci (zdravstvene, policijske i vatrogasne stanice, itd.)
15. Obrazovne, kulturne i rekreacijske ustanove (dječji vrtići, škole, fakulteti, kazališta, muzeji, itd.)
16. Socio-ekonomski podaci (gustoća i migracije stanovništva, jezična područja, itd.).

Unutar ovih 16 tema posebno su traženi podaci za veća područja u sitnijim mjerilima (regije) i za manja područja u krupnijim mjerilima (grad, općina). U krupna mjerila ubrojena su mjerila do približno 1:25 000. Podaci su u publikaciji dani za svaku državu posebno, a potom i za svaku od 16 tema i to odvojeno za krupna i sitna mjerila. Odnose se na stanje sredinom 1987. godine.

Analizirajući odgovore 11 država vidljiva je mnogo veća aktivnost na području sitnih mjerila. Ali i na tom području se broj odgovora po pojedinim državama znatno razlikuje. Samo digitalni modeli reljefa postoje u svim državama, ili je u toku njihova izrada. S druge strane samo jedna država (Finska) ima u digitalnom obliku podatke o komunikacijama (tema 12). Malo podataka u digitalnom obliku imaju anektirane države i za teme 6, 9, 10, 11 i 15. Najviše podataka u digitalnom obliku ima Savezna Republika Njemačka (u 14 od 16 tema). U više od polovice navedenih tema podatke u digitalnom obliku imaju i V. Britanija, Italija i Norveška.

Publikacija se može naručiti od Institut für Angewandte Geodäsie, Außenstelle Berlin, Stauffenbergstrasse 13, D-1000 Berlin 30.

N. Frančula

UPRAVO IZAŠLA IZ TISKA KNJIGA

Doc.dr Ladislav Feil
TEORIJA POGREŠAKA I RAČUN IZJEDNAČENJA
Prvi dio

Knjiga sadrži:

Izjednačenje neovisnih
mjerjenja. Materija je
obrađena u osam poglav-
lja uz brojne primjere
iz geodetske prakse.

Tvrđi platneni uvez:
224 stranica; 43 slika.

Izdavač:

Geodetski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu
Kačićeva 26, Zagreb

POZIVAMO DA NARUČITE

NARUDŽBENICA

Neopozivo naručujemo _____ komada knjige "Teorija pogrešaka i račun izjednačenja" - prvi dio, po cijeni od 100.000 dinara. Uplata na žiro račun 30102-603-3210. Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu s naznakom za kupnju knjige "Teorija pogrešaka i račun izjednačenja".

U _____ dne _____

(Potpis)

(Mp)

(Ime i prezime)

(Mjesto)

Navedena cijena vrijedi do 1.8.1989.

(Ulica i broj)